

Zemkopības ministrija

Lauku attīstība, iespējas uzņēmējdarbībai laukos

04.11.2020.

Identificētās vajadzības tematiskajās darba grupās

- **Nodarbinātības un ienākumu iespējas**, atbalstot uzņēmējdarbību un ražošanu, t.sk., bioekonomikas veicināšana alternatīvu ienākumu gūšanai un papildus nodarbinātības iespēju radīšanai.
- **Sadarbībā ar citām iesaistītajām pusēm kompleksi risināmi** lauku teritoriju izaicinājumi kvalitatīvas dzīves vides saglabāšanai un izveidei, nodrošinot pakalpojumu pieejamību (t.sk. medicīna, izglītība, kultūra), infrastruktūras pieejamību (ceļi, interneta pārklājums, elektroenerģijas pieslēgumi, dzīvojamais fonds, mobilitāte), **kā rezultātā saglabātos apdzīvotība laukos.**
- Finanšu resursu pieejamība uzņēmējdarbībai (īpaši, mazajiem un vidējiem).
- Kopdarbības atbalsts, t.sk., zaļā publiskā iepirkuma veicināšanai, īsajām piegādes ķēdēm.
- Teritorijas identitāte (t.sk. teritoriju zīmoli).

Horizontālā mērķa ietvaros īstenojamās konkurētspējas sekmēšanas vajadzības

- Kvalitatīva izglītība un zināšanas – pieejamība, gan kvalifikācijas celšana, gan pārkvalificēšanās.

Ārpus KLP SP risināmās vajadzības, sadarbībā ar citām iesaistītajām pusēm

- Atvieglota nodokļu politika mazajiem uzņēmējiem lauku teritorijā, īpaši, uzsācējiem.

Uzņēmējdarbība laukos

Kas jau ir mūsu rīcībā

- Lauki – nozīmīgs dabas resursu avots uzņēmējdarbības uzsākšanai/attīstīšanai (īpaši bioekonomikas nozarēs);
- Konsultatīvais atbalsts uzņēmējiem – VRG, LLKC;

Kas pietrūkst

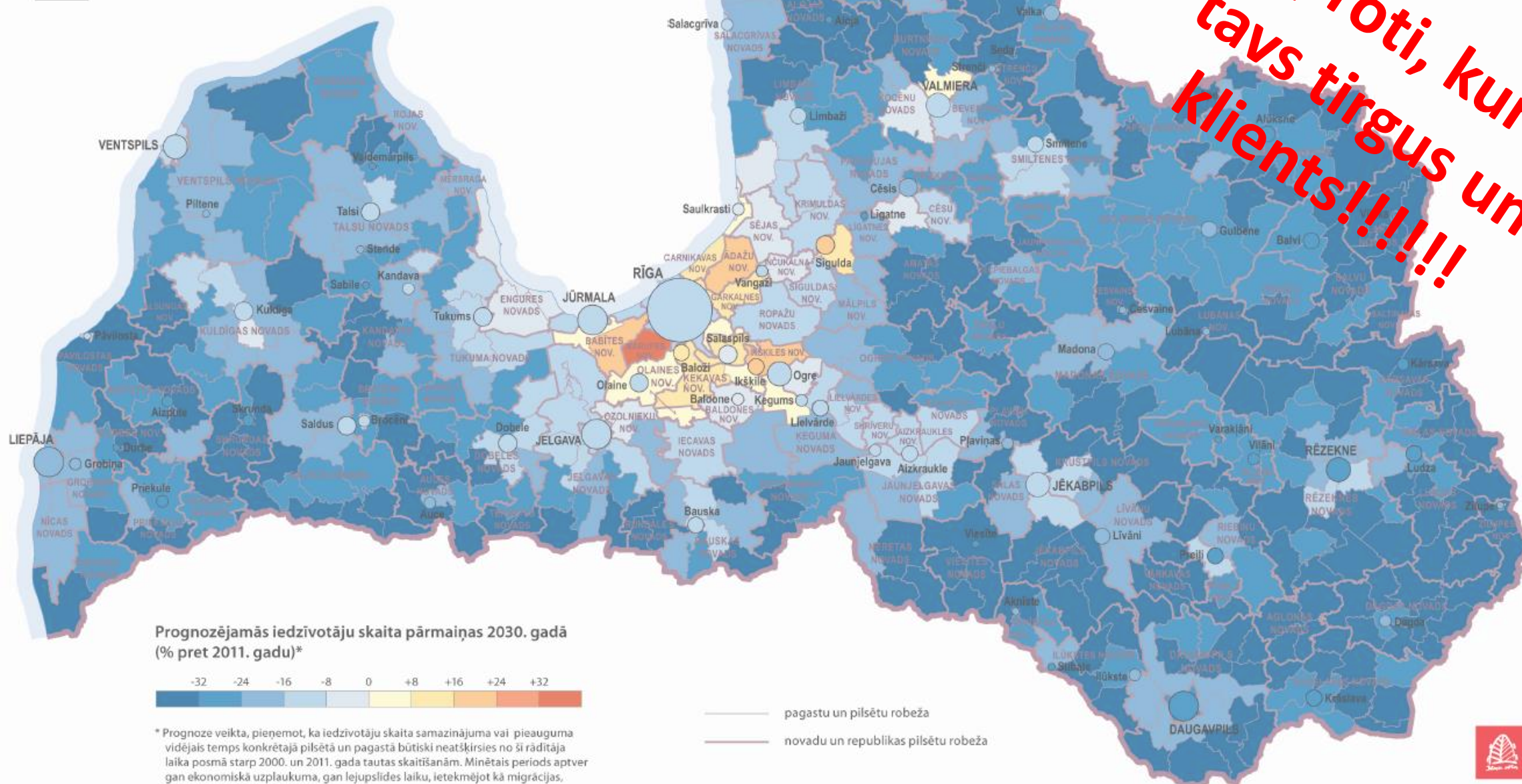
- Infrastruktūra;
- Ierobežota finansējuma pieejamība;
- Kvalificētu speciālistu pieejamība;

Iespējas uzņēmējdarbībai laukos

- Vietējo resursu produktīva izmantošana, pievienotās vērtības radīšanā - bioekonomikas izmantošana;
- Ražošanas uzņēmumu attīstība (nišas produkti, produkti ar pievienoto vērtību, tai skaitā arī lauksaimniecības produkti);
- VRG potenciāla un kapacitātes pilnvērtīga izmantošana, nodrošinot lauku teritoriju attīstību balstītu uz vietējām vajadzībām, vietējās sabiedrības aktivizēšanu, sadarbību;
- Sabiedrības pieprasījums pēc «lauku» vides kā kvalitatīvas dzīves un rekreācijas telpas;
- Sadarbības stiprināšana starp pilsētām un lauku teritorijām;
- Attālinātās darba iespējas;
- Sociālā uzņēmējdarbība.

Prognozējamās iedzīvotāju skaita pārmaiņas Latvijas pilsētās un pagastos 2030. gadā

0 16 km

Saproti, kur ir tavs tirgus un klients!!!!

Prognozējamās iedzīvotāju skaita pārmaiņas 2030. gadā (% pret 2011. gadu)*

* Prognoze veikta, pieņemot, ka iedzīvotāju skaita samazinājuma vai pieauguma vidējais temps konkrētajā pilsētā un pagastā būtiski neatšķirsies no šī rādītāja laika posmā starp 2000. un 2011. gada tautas skaitīšanām. Minētais periods aptver gan ekonomiskā uzplaukuma, gan lejupslīdes laiku, ietekmējot kā migrācijas, tā dzimstības svārstības valstī.

Zemkopības ministrija

Kopējās lauksaimniecības politikas atbalsts uzņēmējdarbības veicināšanai

Zemkopības ministrija

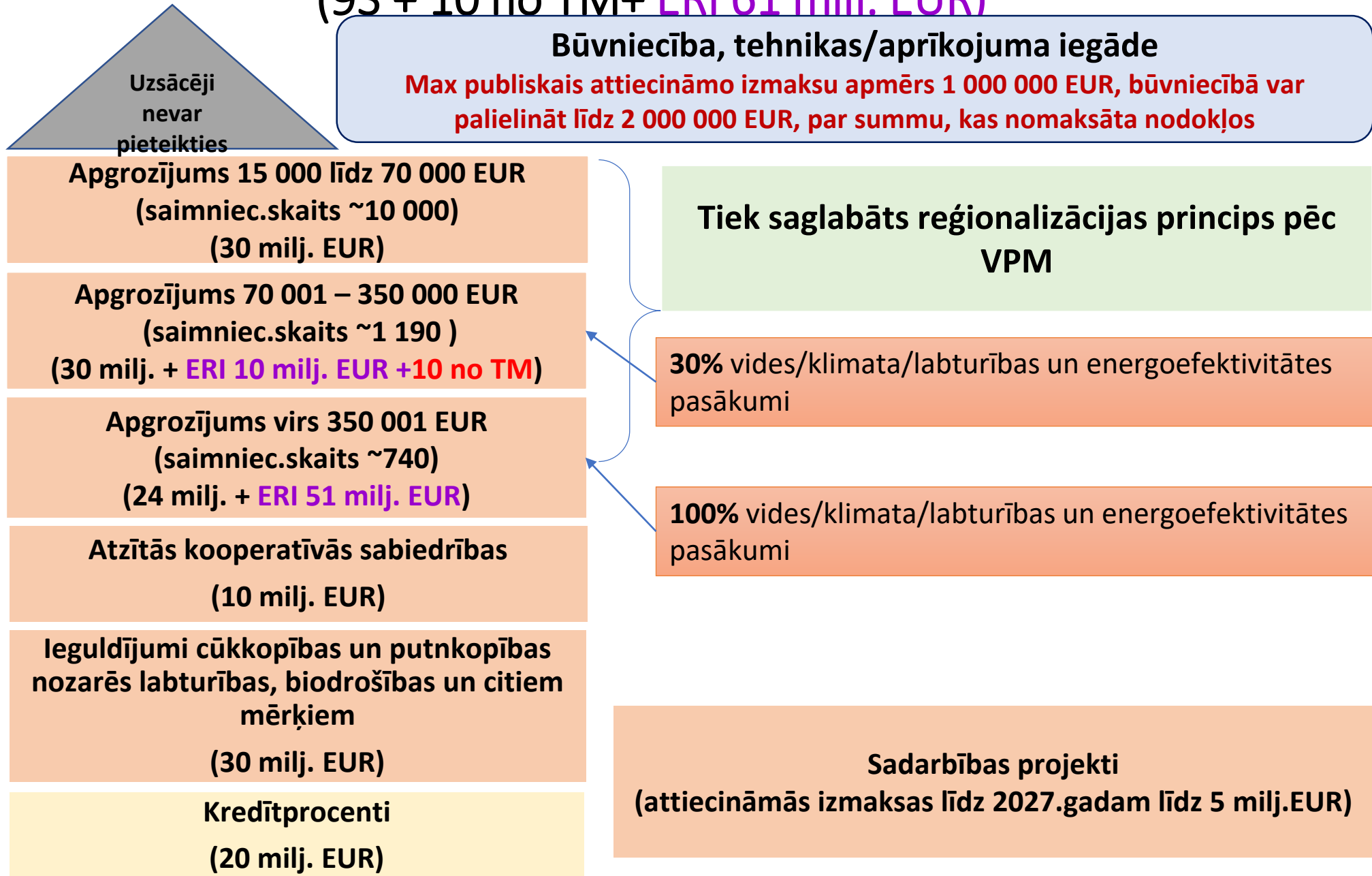
Lauku attīstības pasākumi pārejas periodā 2021.- 2022. gadā

Turpina darboties esošā
Lauku attīstības programma
un pasākumi

Pasākums	Milj.EUR (indikatīvi)
M01 Zināšanu pārnesē un informācijas pasākumi	10
M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos	266
M06 Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība	27
M08 Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā	11
M09 Ražotāju grupu un organizāciju izveide	1
M10 Agrovide un klimats	33,2
M11 Bioloģiskā lauksaimniecība	70
M12 Kompensācijas maksājums par NATURA 2000 mežu teritorijām	12
M16 Sadarbība	10
M17 Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija	20
M20 LEADER	19,5

leguldījumi lauku saimniecībās pārejas periodā

(93 + 10 no TM+ **ERI 61 mili. EUR**)

leguldījumi lauku saimniecībās pārejas periodā **papildus nosacījumi**

- **Nosacījumi tehnikas iegādei** – ja līdz šim nav iegādāts par ES finansējumu:
 - Ir pieejams traktortehnikas iegādei un viena kombaina iegādei vienu reizi plānošanas periodā līdz 2027.gadam, bet ne vairāk kā 200 000 EUR attiecināmās izmaksas

Atbalsts pārstrādei pārejas periodā – 22 milj.EUR

Būvniecība, tehnikas/aprīkojuma iegāde

2021.-2027.gada periodā

Maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs – 3 milj. EUR;

Mājražotājiem, kas kļūst atzīti – 300 000 EUR.

Uzsācēji nevar
pieteikties

Papildus nosacījumi:

- Uzņēmuma apgrozījums x3 = publiskais atbalsts??????????

- Vietējā izejviela:

40 % (gaļa) gaļas pārstrādes sektorā

30 % (augļi, dārzeņi un kartupeļi) augļu un dārzeņu pārstrādes sektorā

50 % (milti) maizes, miltu konditorejas, sausiņu un cepumu ražotājiem

70 % pārējos sektoros

Atbalsts mazo saimniecību attīstībai pārejas periodā

Vienreizējs maksājums par
biznesa plāna realizāciju maziem lauksaimniekiem (*lump sum*) - 15 milj.EUR ERI finansējums

Atbalsts

15 000 EUR

Mazie attīstās

(Iespējamais pretendentu sk.: 1000)

Atbalsts divos maksājumos

- 1) pirms 80%
- 2) pēc plāna realizācijas 20%

Prioritāte

Augļkopība, lopkopība, dārzenkopība
Teritorijas attīstības indekss
Saimniecības dalība kooperatīvā
Saimniecības kopējais apgrozījums

Atbalsta pretendents

SI/apgrozījums: 2 000 - 15 000 EUR

Zeme: līdz 50 ha

Lauksaimnieciskā izglītība: 160 stundas

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Darījumdarbības plāns + konsultants:

- 2-4 gadi
- konkrētu rādītāju sasniegšana

Atbalstāmās aktivitātes

Dzīvu dzīvnieku iegāde

Stādu iegāde

Jaunas, lietotas tehnika iegāde u.c.

Finanšu instruments **maziem/vidējiem** lauksaimniekiem - 20 milj. EUR no TM

Turpina ALTUM programmu «Mazie aizdevumi lauku teritorijās»
maziem/vidējiem lauksaimniekiem lauku teritorijās

Atbalsts ir sniegts aizdevuma veidā

līdz - 100 000 EUR;

*apgrozāmo līdzekļu iegādei – 35 000 EUR
apbūvētas un neapbūvētas zemes iegādei –
35 000 euro*

**Aizdevumu procentu gada likme: 4-
6.5%**

ar iespēju daļēji dzēst kredītprocentus

Atbalsta pretendents

Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēji – juridiskas vai fiziskas personas - **ar apgrozījumu līdz 100 000 EUR**

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Aizdevumus līdz 25 000 EUR ALTUM piešķir ar aizņēmēja galvojumu, bez papildus nodrošinājuma.

Atmaksas termiņš - līdz 10 gadiem, būvniecības gadījumā līdz 15 gadiem.

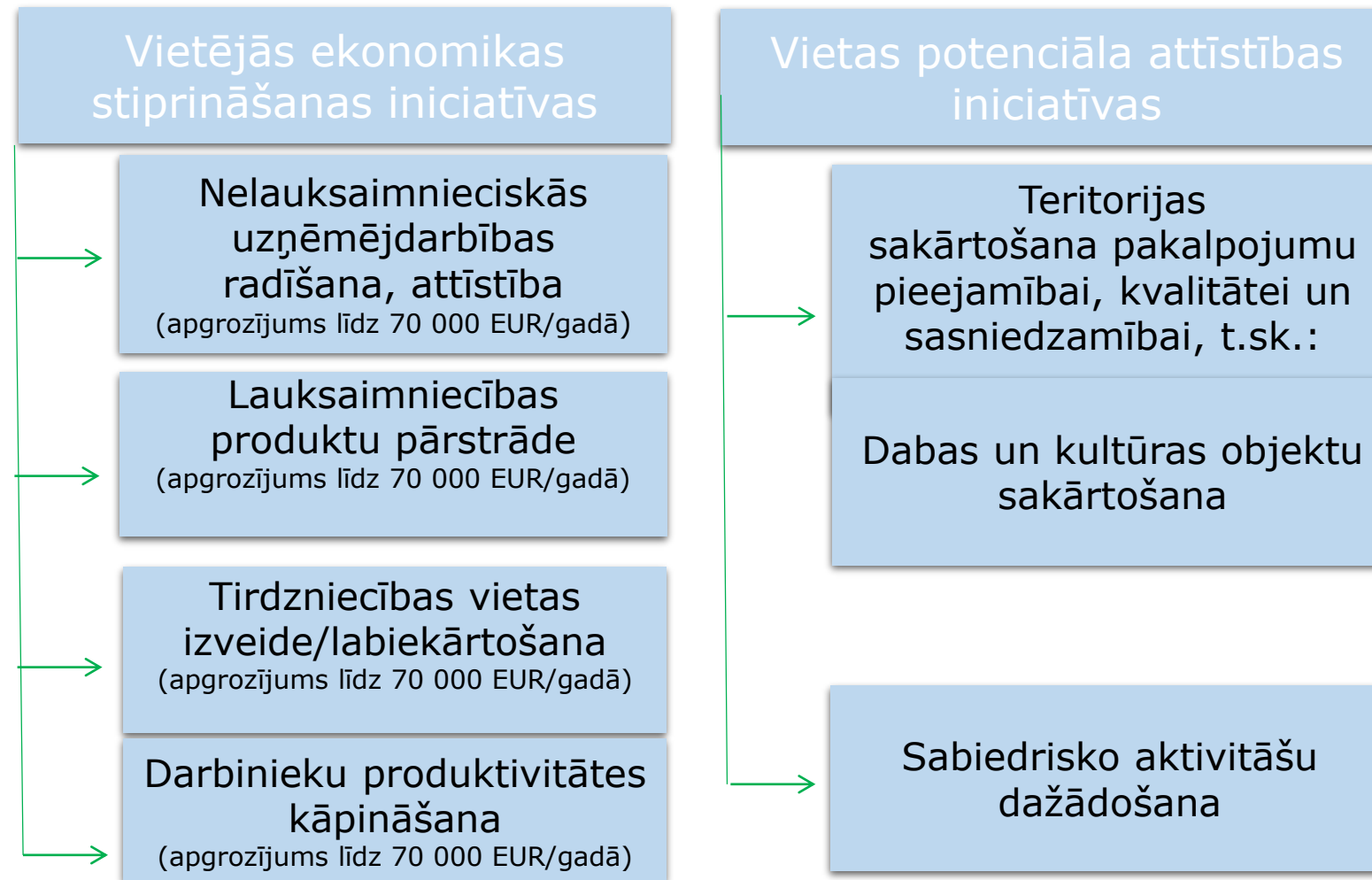
Atbalstāmās aktivitātes

- ✓ Dzīvu dzīvnieku iegāde
- ✓ Stādu iegāde
- ✓ Pamatlīdzekļu (arī lietotu) iegāde, būves - pārbūve, uzstādīšana, celtniecības izmaksas, kā arī ēkas atjaunošanas izmaksas
- ✓ Apbūvētas un neapbūvētas zemes iegāde
- ✓ Apgrozāmie līdzekļi

LEADER atbalsts pārejas periodā – 19,5 milj.EUR

LEADER apakšpasākums

«Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju»

Atbalstu var saņemt projektiem, kas atbilst VRG sagatavotai SVVA stratēģijai.

LEADER apakšpasākums «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju»

Aktivitāte	Atbalsta pretendenti	Atbalsta intensitāte ¹	Viena projekta maksimālā attiecināmo izmaksu summa ¹
Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	juridiska vai fiziska persona biedrības, nodibinājumi, kooperatīvās sabiedrības, pašvaldības (tikai kopprojekta gadījumā un tirdzniecības vietas izveidei)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ līdz 70%; ➤ kopprojektiem² līdz 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 50 000 EUR ➤ 100 000 EUR (uzņēmējdarbības infrastruktūra)
Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	juridiska vai fiziska persona, biedrības, nodibinājumi, reliģiskas organizācijas, pašvaldības, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu ³	<ul style="list-style-type: none"> ➤ līdz 90% 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 50 000 EUR

- **1** Vietējā rīcības grupa SVVA stratēģijā **var samazināt** atbalsta intensitāti un maksimālo atbalsta apmēru.
- **2 Kopprojekts** - projekts, kurā plānoto investīciju izmanto **kopīgai lietošanai**, ja to iesniedz kooperatīvā sabiedrība, ne vairāk kā 3 saimnieciskās darbības veicēji, starp kuriem noslēgt koplīgums, vai pašvaldība savā īpašumā esošās infrastruktūras izveidei juridiskai personai, kas veic saimniecisku darbību (ja ir koplīgums).
- **3 Sabiedriskā labuma projekts** - ir projekts, kurā plānotajam mērķim nav komerciāla rakstura, par projekta rezultātu netiek prasīta samaksa un kurš ir publiski pieejams. Tas nav kvalificējams kā valsts atbalsts.

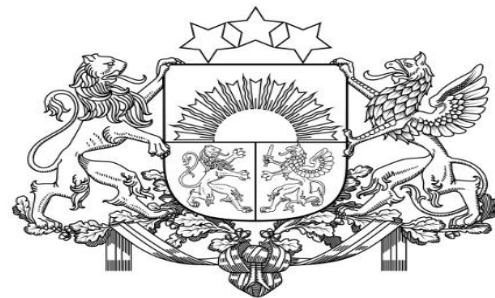

Zemkopības ministrija

Tiešie maksājumi pārejas periodā 2021.- 2022. gadā

(*šobrīd indikatīvi, balstoties uz Padomes vienošanos)

	2021.gads (mlj. EUR)	2022. gads (mlj. EUR)
Pieejamais finansējums	313,7	318,5
VPM	160,8	163,3
Zaļināšana	94,1	95,5
Brīvprātīgi saistītais maksājums	47,0	47,8
Gados jauniem lauksaimniekiem	6,3	6,4
Mazajiem lauksaimniekiem	5,5	5,5

Zemkopības ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!